

РЕШЕНИЕ

№ 22

гр. Шумен, 31.01.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ШУМЕН, СЪСТАВ II, в публично заседание на десети януари през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Азадухи Ов. Карагьозян

Членове: Константин Г. Моллов
Теодора Енч. Димитрова

при участието на секретаря Станка Ст. Ангелова
като разгледа докладваното от Теодора Енч. Димитрова Въззивно гражданско дело № 20223600500434 по описа за 2022 година

Производство по чл.258 и сл. от ГПК.

Делото е образувано по въззивна жалба на Д. Н. Ц., действащ чрез пълномощника адв. Д. С. от ШАК срещу решение № 491/16.06.2022 г. по гр.д. № 2184/2021 г. по описа на ШРС.

Жалбоподателят намира решението за неправилно по съображения, подробно изложени в жалбата му, с оглед на което моли съдът да го отмени изцяло и вместо него постанови друго, с което да бъде отхвърлен като неоснователен предявения от С. А. С. иск и да бъде установено, че претендираното от ищеца парично вземане не съществува и, съответно ответникът не дължи на ищеца претендираните суми, като му присъди и извършените по делото разноси за две инстанции.

В срока по чл.263, ал.1 от ГПК въззиваемият С. А. С., действащ чрез пълномощника адв. С. С. от ШАК е депозирал отговор, в който оспорва въззивната жалба и моли за оставянето ѝ без уважение, като му бъдат присъдени извършените във въззивното производство разноси.

Въззивната жалба е подадена в срок, от надлежно легитимирано лице, срещу подлежащ на обжалване съдебен акт, редовна и допустима.

Разгледана по същество, същата е частично основателна, поради следното:

Гр.д. № 2184/2021 г. по описа на ШРС е образувано по искова молба на въззиваемия срещу жалбоподателя, с искане да бъде признато за установено, че ответникът дължи на ищеца по силата на запис на заповед от 11.05.2016 г. сумата от 12 500 лева, ведно със

законната лихва от датата на депозиране на заявлението за издаване на заповед за изпълнение – 10.09.2020 г. до окончателното изплащане на сумата, като ответникът бъде осъден да заплати на ищеца направените в производството разноси, както и разноските по ч.гр.д. № 1963/2020 г. по описа на ШРС.

Ищецът е обосновал претенцията си с твърдението, че със запис на заповед от 11.05.2016 г. ответникът се задължил да му заплати, безусловно и без протест, сумата от 12 500 лева, с падеж 11.11.2019 г.. Тъй като ответникът не заплатил сумата на падежа, ищецът се снабдил със заповед за изпълнение на парично задължение въз основа на документ по чл.417 от ГПК № 955/11.09.2020 г. и изпълнителен лист за посочената сума, издадени по ч.гр.д. № 1963/2020 г. на ШРС. На 13.07.2021 г. ищецът получил съобщение, че ответникът е подал възражение срещу издадената заповед за изпълнение, което поражда правния му интерес от установяване на вземането по съдебен ред.

В срока по чл.131 от ГПК ответникът е оспорил предявения иск като изцяло неоснователен, навеждайки твърдения, че през 2016 г. бил ангажиран от ищеца да реализира проект за изграждане на система за водоснабдяване на негов обект и още четири съседни къщи, находящи се в м. „ „, край гр. Шумен, на „ Новоселско шосе „, на около 100 м. от „ Ловна хижа „, Шумен. За работата по водопровода сключил договор само с ищеца. По този повод, за материалите и труда за изграждане на водопроводната система на всички пет обекта, ищецът му заплатил общо сумата от 12 500 лева и го заставил да попълни и подпише процесния запис на заповед от 11.05.2016 г., с което да даде гаранция за водопроводната система, която изградил, като за посочената дата за падеж – 11.11.2019 г. се разбрали, че е крайния срок на гаранционната поддръжка, след който срок ищецът трябвало да унищожи записа на заповед. Тъй като бил съставен за гарантиране поддръжката на водопровода, в самия запис за заповед няма предвидено предявяване и не му е бил предявен. След като подписал попълнения от ищеца запис на заповед, последният го накарал да допише текста „ Сумата получих изцяло от С. С. „, и да се подпише, защото парите му ги дал той, но били събрани от съседите му. Докато бил в гаранционен срок, поради особеностите на терена – голяма денивелация и природни събития, имало аварии по водопровода, които той отстранявал за своя сметка. След като изтекъл гаранционния срок, ищецът започнал да го притеснява да прави поправки във водоснабдителната система отново за негова сметка, но той отказал, при което ищецът злоупотребил с издадения му запис на заповед и инициирал съдебна процедура. Предвид изложеното, не е имал никакво желание и воля да се задължава безусловно да плати на ищеца сумата от 12 500 лева, а записът на заповед бил подписан с уговорка между двамата да гарантира обещаната от него гаранционна поддръжка до 11.11.2019 г.. Поради горното, ответникът е заявил, че предявява възражение за нищожност на записа на заповед – поради липса на воля за поемане на задължение за изплащане на сумата, както и възражение за абсолютна симулация на същия, тъй като както той, така и ищецът знаели, че ответникът изготвя документ „ като гаранция за свършената работа „, а не, за да се задължи да върне платената му за работата и вложените материали сума след срока на гаранцията, като е поискал от съда да отхвърли предявения иск и, вместо

претенцията на ищеца срещу него, да постанови съдебно решение, с което да постанови, че не дължи на С. А. С. сумата от 12 500 лева, посочена в „ запис на заповед „ от 11.05.2016 г., както и претендираната законна лихва върху нея от датата на депозиране на заявлението за издаване на заповед за изпълнение – 10.09.2020 г., като му присъди и извършените по делото разноски.

Първоинстанционният съд е приел, че е сезиран с иск по чл.422, вр. чл.415 от ГПК, като с решението си е признал за установено по отношение на С. А. С., ЕГН *****, че ответникът Д. Н. Ц., ЕГН ***** дължи вземане по запис на заповед от 11.05.2016 г., без протест, с падеж 11.11.2019 г., сумата от 12 500 лева, за което има образувано заповедно производство – ч.гр.д. № 1963/2020 г. по описа на ШРС, като има издадена заповед № 955/11.09.2020 г. за изпълнение на парично задължение по чл.417 от ГПК, ведно със законната лихва от датата на заявлението по чл.417 от ГПК – 10.09.2020 г. до окончателното плащане, на основание чл.240, ал.1 от ЗЗД и е осъдил Д. Н. Ц. да заплати на С. А. С. сумата от 703 лева, представляваща сторените в заповедното производство разноски за адвокатско възнаграждение и държавна такса и сумата от 1 155 лева, представляваща сторените пред първа инстанция разноски за държавна такса и адвокатско възнаграждение, на основание чл.78, ал.1 от ГПК.

Решението се обжалва изцяло от ответника по иска.

При извършена проверка по реда на чл.269 от ГПК въззивният съд намери, че обжалваното решение е валидно и допустимо, в частта, в която се признава съществуване на вземане по запис на заповед от 11.05.2016 г., без протест, с падеж 11.11.2019 г. за сумата от 12 500 лева, за което има образувано заповедно производство – ч.гр.д. № 1963/2020 г. по описа на ШРС, като има издадена заповед № 955/11.09.2020 г. за изпълнение на парично задължение по чл.417 от ГПК, ведно със законната лихва от датата на заявлението по чл.417 от ГПК – 10.09.2020 г. до окончателното плащане. В частта, в която се признава съществуване на същото вземане на основание чл.240 от ЗЗД, т.е. договор за заем решението е постановено по непредявен иск, тъй като подобно основание не е възведено от ищеца с исковата молба и до приключване на съдебното дирене в първа инстанция. Ето защо, в тази му част решението е недопустимо и следва да се обезсили.

По същество, от събраните по делото писмени и гласни доказателства, преценени поотделно и в съвкупност, се установи следното:

Въз основа на заявление вх. № 12578 от 10.09.2020 г., по ч.гр.д. № 1963/2020 г. по описа на ШРС, в полза на ищеца били издадени заповед за изпълнение на парично задължение въз основа на документ по чл.417 от ГПК с № 955/11.09.2020 г. и изпълнителен лист от 14.09.2020 г., по силата на които ответникът бил задължен да му заплати сумата от 12 500 лева, ведно със законната лихва върху нея от 10.09.2020 г. до изплащане на вземането, което произтича от запис на заповед от 11.05.2016 г. без протест, с падеж 11.11.2019 г., както и сумите от 250 лева – държавна такса и 453 лева – адвокатско възнаграждение. Заповедта за изпълнение била връчена на длъжника на 30.05.2021 г., ведно с покана за доброволно изпълнение по изп.д. № 730/2020 г. на ЧСИ, рег. № 931. На

29.06.2021 г. длъжникът депозирал бланкетно възражение по чл.414 от ГПК, с рег. № 4114/29.06.2021 г. срещу издадената заповед за изпълнение. С разпореждане № 1318/30.06.2021 г., връчено на заявителя на 13.07.2021 г., заповедният съд указал на същия, на основание чл.415, ал.1 от ГПК, да предяви вземането си по съдебен ред, което той сторил с искова молба рег. № 5888/10.08.2021 г., предмет на разглеждане в настоящото производство.

Въз основа на изложеното, настоящата инстанция приема, че предявеният положителен установителен иск, имащ за правно основание чл.422 от ГПК, вр. чл.538, ал.1 от ТЗ е допустим.

Досежно основателността му, се установи, че като основание за издаване на процесната заповед за изпълнение е послужил запис на заповед, приложен на л. 7 от първоинстанционното дело, в съдържанието на който е посочено, че ответникът, в качеството на издател, се задължава да заплати безусловно и без протест на ищеца на 11.11.2019 г. сумата от 12 500 лева, на адреса му в гр. Шумен, както и, че документът е издаден на 11.05.2019 г.. Записът на заповед е подписан от издателя, като след подписа е поставена и подписана от същото лице отметка: „Сумата получих на цяло от С. С. „.

Ответникът навежда възражения, че записът на заповед е нищожен поради липса на воля за поемане на задължение за заплащане на сумата, както и за абсолютна симулация, като твърди, че както той, така и ищецът са знаели, че ответникът изготвя документа „като гаранция за свършената работа „по сключен помежду им договор за изграждане от ответника на водопроводна система в пет съседни имота, единият от които собственост на ищеца, а не за да се задължи ответникът да върне платената му за работата и вложените материали сума след срока на гаранцията.

По така предявените възражения, по които дължи произнасяне на основание т.17 от ТР № 4/18.06.2014 г. по тълк.д. № 4/2013 г. н ОСГТК на ВКС, съдът съобрази следното:

От приложените по делото молба от С. А. С. до управителя на „В и К „, Шумен, вх. № 2381/08.10.2013 г.; заявление за издаване на изходни данни и условия за присъединяване към „В и К „ системи то 19.11.2013 г.; декларация за съгласие от председателя на СЛРД „Сокол „, гр. Шумен; становище за „В и К „ проектиране от 20.11.2013 г., скици и схеми, издадени от АГКК – Шумен; нотариални актове; договор за изработка от 01.12.2014 г. и договор за доставка на питейна вода и отвеждане и пречистване на отпадъчните води от 25.05.2015 г. се установява и не се спори между страните, че на 01.12.2014 г. между ищеца, в качеството на възложител и ответника, в качеството на изпълнител е бил сключен договор за изработка, по силата на който възложителят възложил, а изпълнителят се съгласил да извърши изграждане на външно водопроводно отклонение – от съществуващото на СЛРД „Сокол „, гр. Шумен до собствения на ищеца ПИ № 83510.655.232 по КККР на гр. Шумен, местност „Новоселско шосе „, с материали на изпълнителя и със средства на възложителя, срещу възнаграждение в размер на 12 500 лева, със срок на изпълнение един месец, считано от 01.12.2014 г.. В чл.4, ал.1 от договора е било посочено изрично, че изпълнителят поема и

рекламациите по обекта в продължение на пет години за негова сметка.

Посоченият договор за изработка е представен от ищеца в първото по делото заседание като в същото съдебно заседание ответникът е заявил, че изписаният ръкописен текст в документа не изхожда от него, но не е поискал откриване на производство по оспорването му, нито е отрекъл, че положеният подпис срещу изпълнител е поставен от него, респ., че е изразил съгласие за сключване на договора, поради което съдът приема, че същият обективира валидни волеизявления на страните за постигане на съгласие относно всички негови клаузи. Още повече, че самият ответник се позовава на този договор като основание за издаване на процесната запис на заповед, с цел обезпечаване на задължението му за гаранционна поддръжка на водопроводната инсталация след изграждането ѝ, а от друга страна – не ангажира доказателства, че действително уговорените клаузи от сключения между страните договор за изработка са имали различно съдържание от вписаното в него.

По делото са разпитани четирима свидетели, от показанията на които се установява следното:

Свидетелят К.З., заявява, че през зимата на 2014 г. е участвал при изграждането на водопроводната система към четири имота, което било възложено от ищеца на ответника. Самият свидетел отговарял за организиране на хора за извършване на изкопните работи. Твърди, че ищецът заплатил на ответника за изразходваните за обекта материали и труд на 3 - 4 пъти, като самият той присъствал на първото плащане, което станало в дома на ищеца. Знае от ответника, че стойността на целия обект е била 12 500 лева и, че сумата е била заплатена от ищеца на части. Водопроводът е бил изграден и пуснат в експлоатация в края на 2014 г., като за Нова година в имотите вече имало вода. След това е присъствал на две аварии на същия водопровод, които били отстранени за сметка на ответника в гаранционния петгодишен срок. Не му е известно между ищеца и ответника да е имало други финансови взаимоотношения, или последният да е подписвал документ срещу друга сума.

Свидетелката А.Ц.а, майка на ответника, заявява, че през зимата на 2014 г. ответникът е приел да изгради водопроводна система по възлагане на ищеца, по повод на което му оказала помощ, като известно време приготвяла храна за работниците. Когато приключили обекта, ответникът ѝ заявил, че е доволен от работата. Година по-късно, през пролетта същият ѝ споделил за авария на обекта и тя го придружила при отстраняването ѝ. Твърди, че от сина си знае, че извършената работа струвала около 12 000 лева. Не знае ответникът да е вземал пари на заем от ищеца или да е подписвал документ за друга допълнителна сума от същия човек.

Свидетелят А.Ц., син на ответника заявява, че е участвал при изграждането на водопровода на Лозевско шосе като работник. Обектът е бил завършен за около 10 дни, през декември 2014 г.. Дължимата за него сума е била изплатена от ищеца на ответника на 3-4 вноски. Договорът за изработка не е бил развалян и е бил изпълнен и от двете страни. След пускането на обекта е имало две – три аварии, първата от които през м. май 2016 г.. Всички те са били отстранени от и за сметка на ответника. Твърди, че баща му му споменал, че е

подписал документ, с който да гарантира, че гаранцията по договора за изработка ще бъде изпълнена за тяхна сметка, но никога не е искал и не е получавал пари на заем от ищеца.

Свидетелката Н.К., съпруга на ищеца, заявява, че на 11.05.2016 г., в ресторанта им на пазара, ищецът предоставил на ответника в заем сумата от 12 500 лева, за което бил издаден запис на заповед, който ответникът прочел и подписал. Известно ѝ е съпругът ѝ да е предоставял пари на ответника и по друг повод, а именно за прекарване на водопровода, но тези сметки били уредени със сключването на договора и пускането на водата.

От приложените по първоинстанционното дело документи и представените във въззивното производство три броя прокурорски постановления, се установява, че след завеждане на делото ответникът е подал жалба до ШРП срещу ищеца по повод процесния запис на заповед, във връзка с което е била образувана преписка вх. № 1785/2022 г.. С постановление на прокурор при ШРП от 16.06.2022 г. е било отказано образуване на наказателно производство и посочената преписка е била прекратена, на основание чл.199, чл.24, ал.1, т.1, пр.2 от НПК. Постановлението е било обжалвано от ответника и потвърдено с постановление от 22.07.2022 г. на прокурор при ШОП по преписка вх. № 1433/2022 г. на ШОП. Това постановление също е било обжалвано от ответника и потвърдено с постановление на прокурор при АП – Варна от 29.08.2022 г. по преписка вх. № 766/2022 г. на ВАП.

Въз основа на така установените факти, съдът достига до следните правни изводи:

Според задължителните указания по т.17 от ТР № 4/18.06.2014 г. по тълк.д. № 4/2013 г. на ОСГТК на ВКС и трайната практика на съда по чл.290 от ГПК, предмет на производството по чл. 422, ал. 1 ГПК при предявен иск за установяване на вземане по запис на заповед, въз основа на който е издадена заповед за незабавно изпълнение в хипотезата на чл.417, т.9 ГПК, е съществуването на вземането, основано на записа на заповед. Записът на заповед е самостоятелна правна сделка от категорията на абстрактните, при която основанието е извън съдържанието на документа. С оглед на това, в производството по чл. 422, ал. 1 ГПК ищецът-кредитор, който се е снабдил със заповед за изпълнение въз основа на запис на заповед, доказва вземането си, основано на менителничния ефект - съществуването на редовен от външна страна запис на заповед, подлежащ на изпълнение. Когато ответникът-длъжник се защитава срещу иска с общо оспорване на вземането, ищецът-кредитор не е длъжен да сочи основание на поетото със записа на заповед задължение и да доказва възникването и съществуването на каузално правоотношение между него и издателя по повод или във връзка с което е издаден записа на заповед. Доказването на каузалното правоотношение като причина за издаването на записа на заповед е необходимо в случай на обвързаност на записа на заповед с каузалното правоотношение, от което длъжникът черпи релативни възражения, относими към погасяването на вземането по записа на заповед. С въвеждането на твърдения или възражения от поемателя или от издателя за наличието на каузално правоотношение, по повод или във връзка с което е издаден редовният запис на заповед, се разкрива основанието на ценната книга. В тази хипотеза в производството по чл. 422 ГПК на изследване подлежи и каузалното правоотношение доколкото възраженията,

основани на това правоотношение, биха имали за последица погасяване на вземането по запис на заповед. В този случай всяка от страните доказва фактите, на които основава твърденията и възраженията си, обуславящи съществуването, респ. несъществуването на вземането по запис на заповед, като, ако бъде доказано едно от твърдените каузални правоотношения спорът ще бъде решен с оглед на действителните отношения между страните по него и връзката им със запис на заповед. В производството по чл. 422 ГПК ищецът носи тежестта да установи редовен от външна страна запис на заповед, Интерес, но не и задължение за установяване на каузална причина на издаване на запис на заповед, ищецът би имал само с цел преодоляване защитата на ответника. За посочването на кауза и недоказването ѝ ищецът не може да бъде санкциониран с отхвърляне на иска, освен ако ответникът не докаже въведените от него възражения. При заявено от ответника-издател на ефекта относително възражение, обуславящо несъществуване на вземането по запис на заповед, същият следва да докаже фактите, на които основава възражението си, съобразно правилото на чл.154, ал.1 ГПК. В този случай, ако кредиторът-поемател сочи друго каузално правоотношение, по повод или във връзка с което, според него е издаден записът на заповед, ищецът носи тежестта на доказване на обстоятелствата, на които основава твърденията си. Недоказването и от двете страни на поддържаните от тях конкретни каузални правоотношения, съответно на връзката им със запис на заповед, няма за последица погасяване/несъществуване на вземането по менителничния ефект, тъй като при неоснователност на релативното възражение на ответника ищецът не дължи доказване на възникване/съществуване на каузално правоотношение, по повод на което е издадена ценната книга, така както не дължи установяването му в хипотеза на липса на относително възражение на длъжника. След като не е длъжен да доказва каузалното правоотношение, а установява вземането си само въз основа на запис на заповед, кредиторът не може да бъде санкциониран с отхвърляне на иска само поради това, че не е доказал каузалното правоотношение. В този случай уважаването или отхвърлянето на иска ще е поставено в зависимост от защитата на ответника. В случай, че той не оспорва (признава) твърдяното от кредитора, каузално правоотношение, то той ще следва да посочи възраженията си с оглед на които твърди, че не дължи - дали е налице нищожност на вземането, дали се иска неговата унищожаемост или се твърди, че същото е погасено, чрез някой от предвидените в закона способи за това, като ангажира и съответните доказателства във връзка с тези си твърдения. Ако кредиторът не сочи каузално правоотношение, във връзка с което е поето задължението по запис на заповед, такова може да бъде посочено от длъжника. В този случай длъжникът е този, който следва да установи съществуването на каузалното правоотношение, неговата връзка със запис на заповед и основанията на които счита, че не дължи сумата по запис на заповед. Ако той не установи тези си възражения, то искът трябва да бъде уважен, освен ако не са налице основателни абсолютни / основаващи се на формата и съдържанието на менителничния ефект / и/или относителни възражения по отношение на запис на заповед. И в двата посочени случая кредиторът следва да провежда доказване за оборване на сочените от длъжника основания за недължимост на вземането. Самото разпределение на доказателствената тежест е в зависимост от конкретните

фактически твърдения на страните по спора.

Според съдържаща е в ТЗ уредба, записът на заповед е едностранна формална сделка, която възниква от волеизявлението на издателя, извършено при съблюдаване на изискуемата от закона форма. Волеизявлението е винаги безусловно и не може да предвижда никакви бъдещи несигурни събития – чл.535, ал.2 от ТЗ, като действителността му не е обусловена от посочване на основаниято, с оглед на което се поема или изпълнява менителничното задължение. Законодателят не обуславя пораждаването на менителничното правоотношение от каузално правоотношение между издателя и поемателя по записа на заповед. Абстрактният характер на сделката, обаче не означава, че длъжникът не може да предяви успешно възражение за липса на основание за плащане по документа.

Според правната теория и съдебна практика, по отношение действителността на записа на заповед намират приложение общите разпоредби за недействителност на сделките. Ето защо, ако изявлението на менителничния длъжник страда от порок, който е основание за нищожност или унищожаемост, той може да се позове на него и да релелира нищожността на волеизявлението или да иска унищожаване на породените от него правни последици.

В чл.530 от ТЗ е указано изрично, че всеки длъжник поема такова задължение, което произтича от съдържанието на ценната книга, когато е положил подписа си. Ето защо, ако същият твърди, че има подправка в съдържанието на документа трябва да докаже какво е било съдържанието му преди това.

Според трайната съдебна практика, при издаване на ценни книжа е допустима симулация. Такава е налице, когато между издателя и поемателя е постигнато споразумение, че издателят няма да поеме менителничното задължение с издаване и подписване на документа. При симулативното издаване на менителничен документ срещу него не се брои съответната посочена сума. Споразумението за привидния характер на менителничното задължение трябва да се постигне или преди или при издаване на документа. Когато симулативното изявление е съчетано с прикрито съглашение, което не страда от пороци за нищожност, отношенията между страните се уреждат съобразно неговото съдържание. За доказване на симулацията се прилага разпоредбата на чл.165, ал.2 от ГПК. За доказване на твърдението си за симулация, страната, която я твърди следва да представи писмено доказателство - обратен документ, удостоверяващ действителните отношения между договарящите. Ако не разполага с такъв документ, страната може да представи и случаен документ, изхождащ от насрещната страна, от съдържанието на който може да се предположи, че обективизираното в договора съгласие е привидно. При наличието на документ или изявление на противната страна пред държавен орган, които разколебават изразената воля и пораждат съмнение за привидния характер на договора, е допустимо пълното съдържание на отношенията между договарящите и действителната им воля да бъде разкрита и чрез други доказателства, включително и гласни. Основанието за допускането на гласните доказателства във втората хипотеза на чл. 165, ал. 2 ГПК е изявление пред държавен орган от противната страна, в което не трябва непременно да бъде направено пълно признание за симулация, достатъчно е съдържанието му да дава основание

да се приеме, че такава е възможна.

Когато записът на заповед е издаден за да се обезпечи едно възникнало или бъдещо задължение на издателя, същият може да възрази на кредитора, че задължението е погасено, или, че не е възникнало, или е отпаднало поради унищожаване или отмяна на породилия го юридически факт.

В случая, от приложения по ч.гр.д. № 1963/2020 г на ШОС оригинал на процесния запис на заповед се установява, че същият отговаря на изискванията за форма и съдържание по чл.535, вр. чл.536 от ГПК, поради което представлява редовен от външна страна менителничен ефект.

Поставената от издателя на документа добавка, че е получил изцяло сумата по записа на заповед от поемателя не отрича безусловния характер на поетото задължение и не го обвързва с каузално правоотношение между страните, поради което, съгласно постановеното с т. 4д от ТР № 4/18.06.2014 г. по тълк.д. № 4/2013 г. на ОСГТК на ВКС, не нарушава изискването по чл.535, т.2 ТЗ и не е пречка за снабдяване на поемателя със заповед за изпълнение по записа на заповед срещу издателя му основание чл.417, т.9 от ГПК.

В изявлението си по същество, обективизирано в представените от него писмени бележки, пълномощникът на ответника заявява, че датата на издаване и на падеж в записа на заповед са изписани с различни мастило, почерк и наклон, но не навежда конкретно възражение в тази насока. Предвид факта, че заявлението е несвоевременно и бланкетно и по делото не са предявени доказателствени искания или ангажирани доказателства от ответника във връзка с него, съдът приема, че същото не следва да се обсъжда, както и, че процесният запис на заповед не страда от сочените пороци.

От събраните по делото доказателства не се установява и твърдяната от ответника абсолютна симулация, поради липсата безспорни такива за постигнато споразумение, че издателят на записа на заповед няма да поеме менителничното задължение с издаване и подписване на документа. По делото не е представен и документ, изходящ от поемателя или удостоверяващ неговите изявления пред държавен орган, който да съдържа негово признание, че изявлението на длъжника е привидно, респ. прикрива и друго правоотношение между страните, с оглед на което показанията на изслушаните свидетели в тази насока са недопустими и не следва да се ценят. Ето защо, съдът приема за недоказано наличието на симулация като порок на едностранната сделка.

Относно възражението на ответника, че записът на заповед е издаден като гаранция за обезпечаване изпълнението на неговите задължения по сключен между страните договор за изработка от 01.12.2014 г., касаещи гаранционно поддържане на изградения обект – външно водопроводно отклонение и, че няма основание за заплащане на посочената в документа сума, тъй като той е отстранил възникналите в срока на гаранция аварии изцяло за своя сметка, се установи, че в самия договор за изработка липсва клауза, която да предвижда издаване на запис на заповед от изпълнителя в полза на възложителя, с който първият поема

задължение за заплащане на втория сумата от 12 500 лева при неизпълнение на задължението си за гаранционна поддръжка на изградения обект. Подобно основание за възникване на задължението и за плащане не е отразено и в съдържанието на ценната книга, с дата на издаване 11.05.2016 г.. Напротив, според изписаното от издателя върху лицевата страна на записа на заповед, същият се е съгласил и е удостоверил с подписа си, че е получил сумата от 12 500 лева от поемателя, което изявление, имащо характер на разписка е индиция за съществуването на каузално правоотношение, различно от соченото от ответника. Единственото доказателство в подкрепа твърденията на ответника за връзка между договора за изработка и процесния запис на заповед са показанията на свид. А.Ц., които обаче не могат да се кредитират като пълни и обективни, доколкото се установява, че свидетелят не е присъствал при изготвяне на ценната книга, нито е запознат със съдържанието ѝ, а от друга страна – същият е син на ответника, което е основание да се счита предубеден от изхода на правния спор. Предвид това и липсата на признание от страна на ищеца, съдът приема за недоказано твърдението на ответника, че процесният запис на заповед, респ. посоченото в него менителнично задължение са обвързани с предишно каузално правоотношение между страните, произтичащо от сключен между тях договор за изработка от 01.12.2014 г..

В мотивите към решението си първоинстанционният съд е приел, че ищецът е предявил като основание за дължимост на исковата сума сключен между страните договор за заем, чието изпълнение записът на заповед обезпечава. Настоящата инстанция съобрази, че подобно твърдение, респ. иск или възражение от страна на ищеца не са обективирани нито в исковата молба, нито в направените от него и пълномощника му изявления в хода на делото. Действително, в отговор на въпроси по чл.176, ал.1 от ГПК ищецът е дал обяснение, че е предоставил сумата по записа на заповед на ищеца, без това да има връзка със сключения между тях договор за изработка от 01.12.2014 г., но не е заявил изрично, че предоставянето на сумата е било в заем. Данни за заемни правоотношения между спорещите могат да бъдат извлечени само от показанията на свидетелката Н.К., съпруга на ищеца, но от страна на последния няма позоваване на подобно каузално правоотношение, като в пледоарията си по същество в първоинстанционното производство пълномощникът му е обсъдил, че с оглед на събраните доказателства, има индиция за договор за заем между него и ответника, но е претендирал уважаване на иска единствено и само на основание процесния запис на заповед. Поради горното, въззивният съд достига до извод, че от страна на ищеца не са възведени надлежни претенция или възражение по повод каузално правоотношение по сключен между страните договор за паричен заем, във връзка с който е издаден процесния запис на заповед.

Независимо от изложеното, дори да се приеме, че е налице такова възражение на ищеца, от събраните по делото доказателства не се установява с категоричност, че сумата от 12 500 лева е била дадена на ответника в заем, респ. какви са били постигнатите между страните договорки във връзка с това правоотношение, а именно срок на договора, начин на издължаване на заемната сума, падеж на главното вземане и на акцесорните такива,

гаранции и др. условия. Ето защо, твърдението за наличие на договор за заем между страните, по повод на който е издаден запис на заповед е и недоказано.

Въз основа на изложените фактически и правни доводи и признанието на ответника, че не е заплатил сумата по запис на заповед на падежа, респ. липсата на доказателства за издължаването ѝ до датата на приключване на съдебното дирене, съдът и приема за безспорно установено съществуването вземане на ищеца срещу ответника за сумата от 12 500 лева по запис на заповед от 11.05.2016 г., без протест, с падеж 11.11.2019 г., ведно със законната лихва от датата на заявлението по чл.417 от ГПК – 10.09.2020 г. до окончателното ѝ плащане, за което вземане е издадена заповед № 955/11.09.2020 г. за изпълнение на парично задължение по чл.417 от ГПК по ч.гр.д. № 1963/2020 г. по описа на ШРС.

Предвид горното, заключава, че в частта, в която е признато за установено, че ответникът Д. Н. Ц., ЕГН ***** дължи на С. А. С., ЕГН ***** сумата от 12 500 лева по запис на заповед от 11.05.2016 г., без протест, с падеж 11.11.2019 г., за което вземане има издадена заповед № 955/11.09.2020 г. за изпълнение на парично задължение по чл.417 от ГПК по ч.гр.д. № 1963/2020 г. по описа на ШРС, ведно със законната лихва от датата на заявлението по чл.417 от ГПК – 10.09.2020 г. до окончателното ѝ плащане и в частта, в която Д. Н. Ц. е осъден да заплати на С. А. С. сумата от 703 лева, представляваща сторените в заповедното производство разноски за адвокатско възнаграждение и държавна такса и сумата от 1 155 лева, представляваща сторените пред първа инстанция разноски за държавна такса и адвокатско възнаграждение, първоинстанционното решение е правилно и следва да се потвърди. В частта, в която е признато съществуване на същото вземане на основание чл.240 от ЗЗД решението е недопустимо, като постановено свръхпетутим, поради което следва да се обезсили.

С оглед изхода от правния спор и на основание чл.78, ал.3 от ГПК, жалбоподателят следва да заплати на въззиваемия деловодни разноски във въззивното производство в размер на 900 лева – заплатено адвокатско възнаграждение.

Водим от горното, съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 491/16.06.2022 г. по гр.д. № 2184/2021 г. по описа на Районен съд – Шумен в ЧАСТТА, в която е признато за установено по отношение на С. А. С., ЕГН *****, че ответникът Д. Н. Ц., ЕГН ***** дължи вземане по запис на заповед от 11.05.2016 г., без протест, с падеж 11.11.2019 г., сумата от 12 500 лева, за което има образувано заповедно производство – ч.гр.д. № 1963/2020 г. по описа на ШРС, като има издадена заповед № 955/11.09.2020 г. за изпълнение на парично задължение по чл.417 от ГПК, ведно със законната лихва от датата на заявлението по чл.417 от ГПК – 10.09.2020 г. до окончателното плащане и в ЧАСТТА за разноските.

ОБЕЗСИЛВА, като недопустимо, решение № 491/16.06.2022 г. по гр.д. № 2184/2021

г. по описа на Районен съд – Шумен само в ЧАСТТА, в която е признато съществуване на посоченото парично вземане на основание чл.240 от ЗЗД.

ОСЪЖДА Д. Н. Ц., ЕГН *****, с адрес: гр. Хитрино, обл. Шумен, ул. № 8, да заплати на С. А. С., ЕГН *****, с адрес: гр. Шумен, ул. № 5, вх.3, ет.1, ап.4 деловодни разноски във въззивното производство в размер на 900.00 лева.

Решението подлежи на обжалване пред Върховен касационен съд в едномесечен срок от връчването му на страните, при условията на чл.280 от ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____